

İZ BIRAKAN HATIRALAR -14- BAZI EĞİTİM HATIRALARI

Askere gitmeden önce, bir süre de askerden geldikten sonra bazı ilkokullarda vekil öğretmenlik yaptım. Ankara Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra da iki yıl İmam-Hatip Okulu'nda Hukuk Bilgisi derslerine girdim. 1970'li yıllardan sonra yedi sekiz yıl kadar Akşam Lisesi'nde edebiyat ve kompozisyon derslerine, 1980'li yıllardan sonra da uzun süre Selçuk Üniversitesi'nde bazı mühendislik fakültelerinde İş Hukuku derslerine girdim. Herhalde eğitim hayatımın tamamı yirmi beş yılı aşar.

Eğitimde başarı için, disiplin ve hocanın gayreti şart. Aksi hâlde seviye ve kaliteyi yükseltmek mümkün değildir. İnsan hayatında da böyle değil mi? Eğitim hayatımdan hatırımda kalan bazı hatıraları nakletmeye çalışacağım.

Biz Eski Öğretmeni İsteriz

Hâkimiyeti Milliye İlkokulu'nda dördüncü sınıfları okutuyordum. Okula bir asil öğretmen tayin edildi. Yeni gelen öğretmeni benim sınıfa, beni de aşağı sınıflardan birine verdiler.

Bir süre sonra benim okuttuğum sınıfın öğrenci velileri müdüre gelmişler ve: "Biz eski öğretmeni isteriz" demişler. Müdür bey hayret etmiş ve gelenlere: "Sizin istediğiniz

öğretmen vekil öğretmen, yeni öğretmenleri yirmi yıllık tecrübeli ve asil öğretmen" deyince veliler: "Valahi biz bilmeyiz eski öğretmen zamanında çocuklar dersin başına oturur yatıncaya kadar ders çalışırlardı. Yeni öğretmen geldikten sonra çantayı atan sokağa koşuyor. Bu öğretmen zamanında ellerine kitap almadılar." Bunları müdür bey bana nakletmiş ve: "Bunu nasıl yaptın" diye sormuştu.

Mevlâna'nın Küfrü

İmam-Hatip Okulu'nda dördüncü sınıflara Hukuk Bilgisi derslerine giriyordum. Öğrencilerimle aynı sınıflarda okumuş bir insan olarak aramızda samimi bir hava oluşmuştu. Bir gün bir öğrenci söz alarak, Mevlâna'nın Eserlerin de birtakım tevillerle küfrüne delalet edecek ne kadar beyanı varsa hepsini sayıp döktü. İmam-Hatip Okulu'nda bir dördüncü sınıf öğrencisinin bunları bilip nakletmesi mümkün değildi.

O zamanlar tasavvufa karşı bir cereyan başlamış pek çok İslam büyüğü gibi Hz. Mevlâna da şirk ve küfürle itham ediliyordu. Bunu o zamanlar okulda bulunan bir öğretmen yapıyordu. Anladım ki, bu çocuk gibi pek çok İmam-Hatip öğrencisini bu öğretmen zehirlemişti. Maalesef böyle benzer zararlı cere-

yanlar okullarda hatta, İlahiyat Fakülteleri'nde bile devam ediyor. Bunlar genç dimağları ifsat ederek küfürlerine bile sebep olabiliyorlar. Benzer olayların takip edilerek bunlara fırsat verilmemesi gerektiğini düşünürüm.

Öyle Öğrettiyseniz Doğru Kabul Edelim

Akşam Lisesi'nde yıl sonunda öğrencileri imtihan ediyor, neticeleri bir komisyon olarak değerlendiriyorduk.

Bir seferinde girdiğim sınıfı imtihan etmiştik. Sorunun birisinde bir dörtlüğün açıklanmasını istenmiş ve bu dörtlükteki edebî sanatın ne olduğunu sormuştum. Çocuklar genellikle dörtlükteki sanatı doğru olarak cevaplamışlardı. Komisyon-da bulunan bayan öğretmen, Edebiyat Fakültesi mezunu ve üç dört yıllık da öğretmendi. Öğretmen hanım çocukların verdiği edebî sanata itiraz etti ve bu edebî sanatın başka bir sanat olduğunu söyledi. Ben öğretmen hanıma cevabın doğru olduğunu ispata çalışırken öğretmen: "Eğer öyle öğrettiyseniz, doğru kabul edelim" demesin mi? Tepem atmıştı. "İşte buna gelemem" dedim. Tam bu sırada içeriye okul müdürü girdi. Okul müdürüne: "Müdür bey komisyonda ihtilaf çıktı şu dörtlükte hangi sanatın olduğunu tecrübeli edebiyat öğretmenlerinden öğrenir misiniz?" dedim. Müdür bey dörtlüğü alıp gitti. Bir süre sonra geri geldi. Müdür bey'e: "Hangisi doğruymuş" diye sorunca o: "Maalesef senin dediğin doğru imiş" cevabını verdi. Tabii bu maalesef, bana değil esas edebiyat öğretmenine raci idi. Ben hukuk tahsil etmiş, edebiyat derslerine dışarıdan geliyordum. Normal olan benim yanılmam idi. Bu durum karşısın da Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmen hanım kıpkırmızı olmuş, fena hâlde utanmıştı.

İtiraz Eden Var Mı?

Akşam Lisesi'nde bir 5 Fen sınıfı vardı. Biraz yaramazca idiler. Hocalar derslerine pek girmek istemezdi. Bir gün müdür bey: "5 Fen'in edebiyat-kompozisyon derslerine girer misin?" diye sordu: "Giririm" dedim. İmtihan zamanı geldi kompozisyon dersinden yazılı yaptım. Bir hafta sonra da notlarımı okudum. Başarısız olan yoktu. Notlar beş ile sekiz arasında idi. Laf olsun diye: "Notuna itiraz eden var mı?" diye sordum. Hepsini itiraz etmesin mi? "Öyleyse imtihanı iptal edelim, yeni bir imtihan yapalım" dedim. Kâğıt çıkartmalarını istedim ve yeni bir imtihan daha yaptım. Sınıfın sayısı azdı. On beş yirmi dakika içerisinde imtihan kâğıdını veren çıktı. Ben de bu arada imtihan kâğıtlarını okudum. İki ders üst üsteydi. İkinci derste notlarımı söyledim. Dört alan bile yoktu. Notları okuduktan sonra: "İtiraz eden var mı" diye tekrar sordum. Kimseden çıt çıkmadı. Böylece eski notlara fit oldular.

Ben öğrencilerin durumlarını bildiğim için Akşam Lisesi'nde moralleri bozulmasın diye müsahakâr davranır dersi derste öğretmeye çalışırdım. Hoca talebesinin hangi soruyu bileceğini hangisini bilemeyeceğini bilir. Bu olaydan sonra öğrencilerin davranışlarının daha farklı olduğunu gördüm.

Müstear İsimle Yazı Yazmamız

Okulda son sınıflara doğru, bazı arkadaşlarla zamanın günlük gazete ve dergilerinde yazılar yazmaya başladık. Müdür Bekir Elam Bey, züf-i yâre dokunur da başımıza bir iş gelir diye korkusundan bizim yazı yazmamızı yasaklamıştı. Heyecanlı idik, bir hata yapabiliydik. Bu yüzden haklı idi. Bundan sonra biz müstear isimlerle ara sıra yazı yazmaya devam ettik. Ben, "Ali Avni" müstear ismini kullanıyordum.

O zamanlar Konya Lisesi'nde bazı arkadaşların da yazı yazdıklarını görüyorduk. Günümüzde üniversite mezunları bile, resmî dairelere doğru dürüst bir dilekçe yazmakta zorlanıyorlar.

Ben otuz yıldır gençlerle ilgileniyor, onların yazmaları için gayret sarf ediyorum. Yazan üniversite öğrencileri arasında bile nadir çıkıyor. Eğitimde kalite ve seviyenin ne kadar düştüğünü buradan görebilirsiniz.

Merhum Necati Elgin Bey'in Notları ve Arşivi Konya'ya Nasıl Geldi?

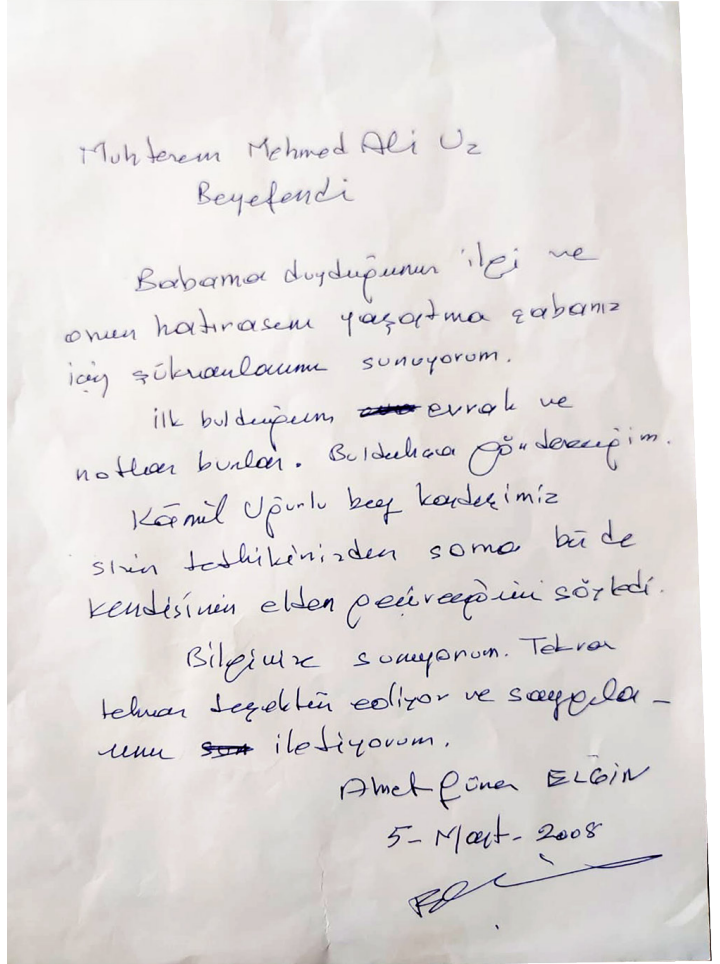
Konya araştırmalarına başladığım zaman sık sık önüme çıkan şahsiyetlerden birisi de merhum Necati Elgin Bey oldu. Pek çok gazete ve dergide onun araştırma yazıları vardı.

2000'li yılların başında, "Konya Kültürüne Hizmet Edenler"le ilgili bir çalışma yapıyordum. Hakkında bilgi bulamadığım için Necati Elgin Bey'i kitaba alamamıştım. Kâmil Uğurlu Bey, oğlunun düğününde beni Ahmet Güner Elgin adında bir zatla tanıştırdı. Bu zat Necati Elgin'in oğluymuş. Kendisine babasının hayatı ile ilgili bilgi bulamadığımı söyleyince, Ahmet Güner Bey, İstanbul'a döner dönmez babasının hayatını göndereceğini ifade etti. Gerçekten de gönderdi.

Necati Elgin Bey'i kitaba alamamam çiminde bir ukde olmuştu. Sırf onun için kitabın ikinci cildini hazırladım. Bu arada kitaba

Necati Elgin (1907-1977)

retmenlik yaptıktan sonra üniversiteye intisap etti. Müktesebatı sebebi ile kısa sürede profesör oldu. Önce Erzurum'dan İzmir'e atandı. Daha sonra Erol Güngör'ün rektörlüğü zamanında Selçuk Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi'ne dekan olarak geldi. Daha önce de zaman zaman Konya'ya geldikçe bir araya gelirdik. Sevimli ve hoş sohbet bir insandı. Ağabeyi gibi musikişinastı.

Saim Sakaoğlu Hoca da Harun Tolasa'nın arkadaşı ve yakın dostu idi.

Bir gün fakülte ile ilgili hukuki bir meseleyi istişare etmek için Harun Bey telefonla beni aradı ve: "Ben mi sana geleyim yoksa sen mi bana gelirsin" diye sordu. Ben de: "Senin işin çoktur ben sana geleyim, hem de seni ziyaret etmiş olurum" dedim. Kalkıp fakülteye gittim. O zamanlar fakülte Mareşal Mustafa Kemal Paşa İlk Okulunda idi. Uzun bir görüşmemiz oldu. Bu arada bir süre de sohbet ettik. Ben ayrılırken fakültenin merdivenlerine kadar benimle geldi. Kapı önünde vedalaşırken yüzünü buruşturup elini sağ tarafında karaciğeri üzerine koydu. Bunun üzerine ben: "Hayrola, bir rahatsızlığınız mı var" deyince: "Bir süreden beri bir hazımsızlık var, bu bölgede de bir ağrı hissediyorum" demişti.

Rahatsızlığı, karaciğer kanseriyymiş. O günlerde teşhis de konuldu. Hemen İngiltere'ye tedavi için gitti. Geç kalınmıştı. Dönüşünde daha da ağırlaşmıştı. Bu görüşmemiz onunla son görüşmemiz oldu. Kitapları ailesi tarafından üniversiteye bağışlandı. Genç yaşına rağmen pek çok

Harun Tolasa (1938-1983)

esere imza atmıştı. Kendisini her zaman rahmet ile anarım.

Harun Tolasa ile Unutulmaz Bir Hatıra Daha

Harun Tolasa'nın bir Konya'ya gelişinde bir akşam oturulmuş, dedik. Bizim rahmetli Recep Hicranlı'nın evinde toplandık. Toplantıda bizim arkadaşların yanında Harun Tolasa'nın büyük ağabeyi Muammer Beyle ortanca ağabeyi Lütfi Bey de vardı. Büyük ağabeyi

ile Harun yumuşak bir sese maliken, ortanca ağabeyi Lütfi Bey Davudî bir sese sahipti. O gece ilahiler, klâsik Türk musikisinden parçalar seslendirildi. Ağabeyi Lütfi Bey de zaman zaman aşr-ı şerifler okudu. O zamanlar büyük makaralı teypler modaydı. Recep Hicranlı bunları kaydetti. Sonra bize bunları kasetlere kaydedip vermişti. O gece bizim için unutulmaz bir hatıra olmuştu. O gün toplantıya katılanlardan benden başka hayatta kimse kalmadı. Allah hepsine rahmet eylesin.

BAZI TRAFİK VE POLİS HATIRALARI

"Avukat Bey Emniyet Kemerini Bizim İçin Değil Kendiniz İçin Takacaksınız"

Karaman'da duruşmam vardı. Duruşma bittikten sonra bir arkadaşla benim araba ile Konya'ya dönüyorduk. Emniyet kemerlerini takmayı unutmuşuz. Konya yolu başlangıcında Trafik Şube Müdürlüğü binası bulunuyordu. Buraya yaklaşırken trafik kontrolü yapıldığını gördüm. Arabayı kenara çekip kemerlerimizi taktık. Kontrol noktasına vardığımızda durdurdular ve tra-

fik polisi bana yolda neden durduğumuzu sordu. Ben de kemerlerimizi takmayı unutmamışız sizi görünce aklımıza geldi. Durduğumuzda kemerlerimizi taktığımızı ifade edince trafik polisi: “Avukat Bey emniyet kemerlerinizi bizim için değil kendiniz için takacaksınız” demiş ve bize büyük bir ders vermişti. Ve ben doğru söylediğim için de ceza yazmamışlardı.

Ceza Beklerken Kahvaltıya Davet

Küçük kızım doktor olarak mecburî hizmetini Samsun/Terme’de yapmıştı. Bir yıl sonra Konya’ya tayini çıktı. Kendisini ve eşyalarını almak için Terme’ye gidiyordum. Konya’dan yola çok erken çıkmıştım. Samsun civarında bir petrol istasyonundan benzin aldım.

Uykusuzluk ve yorgunluk sebebi ile dikkatim dağılmıştı. Anayola kontrolsüz çıkarken önümden bir trafik arabası geçti. Biraz ileride durdu. İçinden bir trafik polisi bana doğru gelip: “Neredeyse kaza yapıyorduk, yola neden kontrolsüz çıktınız” diye sordu ve evrakları istedi. İstedikleri evrakları verdim. Ekip arabasına doğru gitti. Ben acaba ne kadar ceza yazacaklar diye düşünürken polis bey geri döndü ve bana:

“Amirim sizi sabah kahvaltısına davet ediyor” demesin mi?

Ben de: “Ne ceza yazacaklar diye beklerken siz beni kahvaltıya davet ediyorsunuz” deyince polis memuru: “Amirim hemşerinizi ve o sizi tanıyormuş” dedi.

Vaktim olmadığı için teşekkür edip oradan ayrıldım.

Yazıhaneye Polis Baskını

Bir gün yazıhanede oturdum. Yazıhaneye aniden üç dört sivil polis girdi. İçeride oturanları dışarı çıkardılar. Anormal bir durum olduğu anlaşılıyordu. Sonra bana: “Sizin adınıza kayıtlı falan plaka

numaralı arabadan Niğde’de polis arabasına ateş açılmış” deyince meseleyi anlamıştım. Bahsi geçen arabayı ben bir ay önce satmıştım. Durumu polislere anlatırken, bir taraftan da satış senedini dosyasından çıkarıyordum. Herhâlde polisler benim durumumu inceleyerek gelmiş olmalılar ki satış senedine bile bakmaya lüzum görmeden, özür dileyip gittiler. Buda gerçekten ilgi çekici bir hatıra.

Çalınan Arabam Nasıl Bulundu

Bir gün evden çıkmış yazıhaneye gidecektim. Kapının önündeki boşluk dikkatimi çekti ve kendi kendime: “Burada benim araba vardı” diye düşündüm. Önce akşamüzeri arabayı parktan almayı unutup, yürüyerek mi geldim, diye meseleyi hatırlamaya çalıştım. Ama akşam üzeri araba ile gelmiştim. Rahmetli bacanağıma telefon ettim. Sonra birlikte onun ahbabı olan Köprübaşı Karakol amirine gittik. Meseleyi ona anlattım. O birkaç telefon görüşmesi yaptı. Amir beyin evinde biz kahvelerimizi içerken telefon çaldı. Telefondaki zat arabanın Hava Lojmanları önünde bulunduğunu söylemiş.

Arabam Anadolu marka idi ve piyasaya yeni çıkmıştı. Bu araba ile suya girildiğinizde bujiler su alır araba çalışmazdı. Akşamüzeri biraz yağmur yağmıştı. Hırsızların çaldığı arabam, Hava Lojmanları önünde bu sebepten kalmıştı. Arabayı gidip aldık. Sadece teybini sökmüşlerdi. Bir ay kadar sonra akşama doğru eve bir polis memuru geldi. Arabadan sökülen teyp satılırken hırsızlar yakalanmış. Beni karakola davet ettiler. Sanıklar tanınmış aile çocukları idi. Davacı olmamam için yalvarıp, yakardılar. Bana teybimi iade ettiler. Ben de anne ve babalarına acıdığım için davacı olmadım. Mesele böylece kapandı.

KONYA ISLAH-I MEDARİSTE HANGİ DERSLER OKUTULMAKTAYDI?

Ahmet
ÇELİK

Medreselerin ıslahı işine teşebbüs konusunda İstanbul ulemasından daha önce davranan Konya ulemasının teşkil eyledikleri İslah-ı Medaris-i İslamiye Cemiyeti'nin açmış olduğu medrese olan İslah-ı Medaris'in dersleri nelerdi?

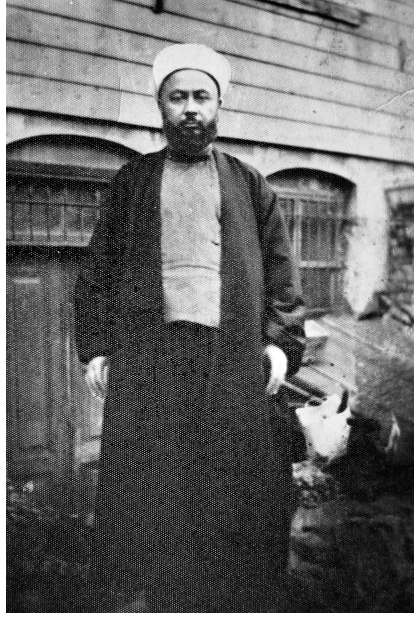
Macit Selekler, “Medreseler-Medreseliler” adlı makalesinde 1906 yılında Ahmet Ziya Efendinin medresedeki sabah derslerine hikmet, kimya, coğrafya, tarih vb dersler ilave ederek bunları o dönemin idadi mekteplerine mahsus Türkçe kitaplardan okutmaya başladığını ve kendisinin de bu derslere bir müddet devam ettiğini yazmaktadır.⁽¹⁾

Yine Ahmet Ziya Efendi, hattat Mustafa Asım Tabanlı'ya yeni usul üzere Molla Cami'yi 1907'de Paşa Dairesi'nde okutmuştur.

MEDRESELERİN ISLAHINA OLAN İHTİYAÇ

İslah-ı Medarisin kurucularından Ahmet Ziya Efendi, Meşriki İrfan gazetesinin 21 Eylül 1325/3 Ekim 1909 tarihli nüshasında yayınlanan “Medaris” adlı makalesinde medreselerin tarihteki önemini ve günümüzdeki ıslahını şu şekilde dile getirmektedir:

“Tarihe atf-ı nazar edersek (bakarsak) yakın vakitlere kadar her işimizi hüsn-i idare ve mümkün olduğu kadar derece-i terakki ve i'tilâ eden rical-ı hükümet ve eazımı siya-

Ahmet Ziya Efendi

set hep medaris (medreseler) dediğimiz o darul-irfanı (irfan yurdunu) İslam'dan zuhur ve aktar-ı âlemi pertev-i ilim ve firasetleriyle pür nûr eyledikleri görülür.

Şeriat-ı mutahharay-ı İslamiyenin ilim ve tahsil-i ilim hakkında ki tebliğat ve teşvikat-ı fevka'l-gayesi (yüce amacı) asârî olarak sekene-i medaris olan ulema-yı a'lam tevsi-i daire-i ilim ve irfan için ihtimam-ı tam ederek zamanlarında mevcut bulunan kâffe-yi ulûm ve fununu (bütün ilim ve fenlerii) o hazain-i ilim(ilim hazinelerini) ve marifete idhal ve bu suretle müntesibîn-i medarisi gıpta bahş-i akran ve emsal olacak bir tarzda mes'udü'l-hal ve terbiye gerdelerini ümmet-i merhumeye dünyevî ve uhrevî rehber-i sadet ve retka eylemişlerdir.

(1) Macit Selekler, Hatıralar 60 Yıl Önce Konya, Medreseler-Medreseliler, Yeni Konya, 3-7 Mart 1962.

Zeynelabidin Efendi

Asırlarının icabatından (gereği) bulunan bir fenni (ilim dalını) ecnebi lisanında (yabancı dillerde) bulsa- lar bile onları derhal tercüme ve tül- laba (öğrencilere) tefhim ve tedris (anlatım ve ders) ederlerdi. Ba'de izin şerh ve tahşiye (açıklama ve izah) etmek suretiyle birçok tetki- kat (inceleme) ve tenkidat (eleştiri) ilave ederek o fenni derece-i kusvaya iblâğ (en yükseğe) ve isale bezl-i himmetten (gayret sarf etmekten) bir an geri durmazlar idi. Bu sayede nice kitaplar telif ve tedvin edilmiş ve nice meşahir-i ibka-i nâme mu- vaffak olmuştur.

Kütüphane-i İslam ile teracim-i ahval (hayata hikâyeleri) ve asara (eserlere) dair kitaplar bu davanın şahid-i adilleridir.

Asar-ı mezkure içinde öyle esere tesadüf olunur ki elyevm Avrupa fün- nun-u mu'teberesinden (geçerli bi- limlerinden) bazılarının me'haz (kaynağını) ve esasını teşkil eder.

Ehemmiyet-i fevkaladesini asr-ı hazır hünerveranı (çağdaş sanat- karlarını) lisan-ı sitayişle (övgüyle) yad ve tezkâr etmektedir (hatırla- maktadır).

Ali Kudsi Efendi

Medaris-i İslamiyye (İslam med- reseleri) bu himmet-i mütekellime bir endazane sayesinde üdeba (ede- biyatçılar), hükema (hikmet ehli), etibba (doktorlar) ve riyaziyyun, fe- lasife-yi İslamiyye (İslam filozofla- rı), müverrihun (tarihçiler) ve daha nice nice mütehassisin-i ulum (ilim adamlarının) ve fünün erbab-ı sına- yia bile menba' ve masdar (kaynak) olmakla şerefini artırmıştır.

İmam Ebu Yusuf Hazretlerinin ihata-ı ilmiyyesini (ilminin genişli- ğini) beyan sadedinde "Hazretin en az bildiği fen fenn-i fıkhıdır." demiş- ler, bir kere düşünülün ibret alın- sın. Ahalinin cihandan bil-istifade hûdgamane icra-yı nüfuz etmek sevdasına düşen hükümdarının kurban-ı mekir ve desaisini (hile ve aldatma) ölesiye kadar medaris (medreseler) hızlı hızlı adımlar ile tarık-ı terakki (ilerleme) ve i'tilada (yükselmeye) haylice ilerlemişler.

En nihaye (en sonunda) salifu'z- zikir hükümdaran ile şurada burada icra-yı nüfuz eden mütegalibenin (zorbanın) kendi arzuyu şovalyele- rine mümaşat edecek cahil kimsele- re iltifat ve erbab-ı fazl-ı kemale en-

va-ı eza ve tahkirat etmek ve diğerk cihetten ulema için bu gibi fûnun ile iştiğal hatta yazı yazmak mucib-i şeyn (kötü bir şey) ve ar olduğunu izhar ve ifşa ve bir taraftan umur-u ahirete (ahiret amelleerine) kasr-ı nazar edip umur-u dünyadan (dünya işlerinden) bi'l-küllîye içtinap (kaçınan) edenler sulhen ve sezarar-ı tebci, camiu'l-ciheteyn bulunan ahab-ı kemal-i şayanı tekfir (küfür) ve terzil (aşağı) bulunduğu fikr-i meş'umunu işaa ve bil fiil icraya başladığı zamanlardan itibaren rahle-i tedris fuzalaya fûnunu mütenevvia (gerçek ilim sahipleri) yavaş yavaş veda etmeye başlamış ve medariste kadem nihade-i devr-i inhitat (adım adım gerileme) olmuştur.

Bu mekr-i iblis pesendane (şeytanın aldatıcı kemendi) ile harabazar (harabe) şeklini alan medaris (medreseler), mücerred (yalnızca) avn-i sübhani (Allah'ın yardımı) ile yine sinesinde nice efazil (değerli insanlar) ve ekabir (büyükler) perverde ederek vücutlarıyla ümmetin bihakkın iftihar edeceği zevat faziletüs-sâmî şu devr-i dilaraya yetiştirmeğe muvaffak olmuştur.

Filhakika bu gün medaris-i İslamiyeden neşet etmiş asr-ı hazır ihtiyacatına (modern çağın gereklerine) kâfi derecede haiz-i iktidar zevat-ı kiram dide-i meserretle görülmektedir.

Lakin hemen şekli-i ....nide olup umumi değildir. Kendi himmet ve gayretleri semaratıdır (meyvelidir), muktezay-ı mukellefiyet ve vazifele-ri değildir.

Elyevm medaris ahaliyesinde (medrese mezunlarında) ise büyük bir rûnumuz feyz olmaktadır. Rahle-i tedriste mevcut bulunan funun hakkında cehd-i ihtimam berkemaldir.

Bahusus yedi sekiz senedir talebe-i ulum mükellef oldukları fûnundan başka lazım gelen fûnuna kendi

gayretleriyle atf-ı lihaza-i rağbet etmeğe başladıkları gibi her halde mucib-i memnuniyet bir liyakat ibraz etmektedirler.

Talebe meyanında hakkında (nur suresi 35. Ayette geçen) "yekadü zeytüha yüziü." (Onun yağı, neredeyse, kendisine ateş değmece dahi ışık verir.) denilebilecek derecede müsteid (kabiliyetli) ve meftun-u funun (ilme aşık) efendiler bulunduğunu kim inkâr edebilir.

İşte bu efendiler gülzâr-ı diyanette biraz daha Asya ve Avrupaya muhtaç bir nihâl-i nevbâr (taze ağaç fidanı) değiller midir? Hangi sahib-i diyanet ve hamiyet razı olur ki semere-i fuadı (gönlünün meyvesi) ehl-i iman olan bu efendilerin imdadına yetişilmesin? Bu koca âlem-i İslamiyet içinde bunlara cüz'i bir muavenet (yardımlaşma) olunmasın da netice-i ye's ve melül (ümitsiz) olarak bu teşnegan-ı ilim ve marifetin meşale-i istidadı (yeteneğinin ışığı) sönsün gitsin.

Mevani' ve müzahimin bi'l-küllîye ber-taraf olduğu şu devr-i feyz ve meşrutiyette teşebbüsât-ı terakki cüyaneden medaris-i İslamiyenin hissedar-ı feyz ve teali olmaması kadar medaristen istifadeye hasr-ı inzâr eylemiş olan kavmin şanına şeyn verecek şey bulunur mu (Tahrim 8. Ayette geçen) "nuruhum yes'a" (onların önlerinden ve sağlarından (amellerinin) nurları aydınlatıp gider.) sırrına mazhar bir taife-i mübeccilenin hazır ... ve tekasülde yatmasından çirkin-i ayıp tasavvur olunur mu? ...

Talebe-i ulum kardeşlerimiz kendilerine düşen himmet ve vazifeyi ifa ediyorlar. Açlık ve sefaletetahammül ederek peder ve validelerini, nur dide evlatlarını bırakarak mesafat-ı baideden (uzak yerlerden) şedd-i rahl ile merakız-ı ilmiyeye (ilim merkezlerine) fevç fevç üşüşüyorlar. Âlam-ı gurbete (gurbetin sıkıntılına) -sevk-i diyanet ve hamii-

yetlerinden başka bir saik ve muşevvik olmadığı halde- göğüs geriyorlar. Tesadüf ettikleri müşkülât-ı azimeye (büyük sıkıntılara) rağmen fütur getirmiyorlar.

Şimdi de aciz kaldıkları noktada ikmal ve vazife için erbab-ı diyanet ve hamiyetten imdat (yardım) istiyorlar. Artık imdatlarına şitab etmemek muvafık-ı şiar-ı İslamiyet ve insaniyet olabilir mi? Cüz’i bir himmet ile büyük bir meziyet iktitafına kabil ve havza-ı şer’i metnin himayesiyle ulviyet-i İslamiyeyi bütün aleme neşr ve izaaya hazır ve kafil olan bir meslek-i celilin terakki ve taammumu uğrunda sarf edilecek nakd u vaktin in-dellah mucib-i ecr-i azim (büyük sevap) olacağı cây-ı teredüd ve iştibah olmasa gerektir.

(Bir) hadisi şerifi muktezasınca ahaliye İslamiye daima terakkiper-verlik hasletiyile muttasıf olarak her şeyin en âli ve şerifini (en yücesini ve değerlisini) kavim ve vatanlarında görmek kendilerini fevkalade dilşad ve memnun ve bilakis vatan ve kavmindeki bir noksan onlara göz iki olup ilelebet dilhün eylemesi icabât-ı şeriat-ı garradandır (dinin şartlarından.) Binaenaleyh matmah-ı nazar-ı ehl-i İslam olan medarisi İslamiyenin ihtiyacat-ı hazıra (zamanın ihtiyaçları) ile mütenasip bir surette ıslah ve ikmaline bezli makderet uluvv-i himmet-i müsellemler olan Osmanlıların devr-i hamiyet ve gayretlerine konmuş bir humay-ı saadettir (devlet kuşudur). Ümit ederiz ki ahalemiz öteden beri meşhud olan hissiyat ve vatan perveraneleri iktizası bu emr-i hayra şitab edecek ve muvaffakiyet fevkaladeye nail olacaklardır. Rehberi terakki ve tealisi (Maide suresi 2. Ayette geçen) “Teavenu ale’l-birri ve’t-takva” (iyilik ve takvâ hususunda yardımlaşın, günah ve haksızlık yolunda yardımlaşmayın) emr-i şerifi olan bir kavim-i necipten ne beklenese çöktür. Ve hüve’l-muvaffak.

İSLAHİ MEDARİS’İN İLANLARI

1909 tedrisata başlayan İslah-ı Medaris Medresesinin gazetelere verdiği ilanlarında ne tür dersler okutacağına dair bazı ipuçları mevcuttur.

1909’da İslah-ı Medaris’e ilk öğrenci alımları imtihan ile olmuştur. Medrese, 2 Teşrinisani 1909/15 Ekim 1909’da Meşriki İrfan gazetesine verdiği bir ilanda nizamnamesinin yedinci maddesi gereğince dersi akaide çıkmış, iyi hal sahipleri ve ibtidai mektepten (ilkokuldan) şahadetname ile çıkan veya o seviyede eğitim görenlerden imtihanla öğrenci kabul edileceğini, arzu edenlerin Muhaddiszade Medresesi müderrisi Hasan Efendi’ye ön kayıt yaptırmalarını ilan etmiştir. Bu ilana göre müracaat eden öğrencilerin “hızlı imla, Arapça nahv, Metn-i Şemsiye derecesinde mantık, Telhis derecesinde meani, beyan, bedi’ ile Şerh-i Akaid derecesinde ilm-i kelamdan imtihan edileceği açıklanmıştır.

Ayrıca İslah’ta açılan ilk iki şubede hangi derslerin okutulacağı da aynı ilanda belirtilmiştir. Buna göre birinci şubede hesap, hendese (geometri), coğrafya, tarih, edebiyat-ı Osmaniye, Farsça ve malumat-ı diniye; ikinci şubede: Kuran-ı Kerim ve tecvit, sarf-ı Arabî, Arapça mukamele, sarf-ı Osmanî, hüsn-ü hat dersleri okutulacağı bildirilmiştir.⁽²⁾

Eğitim öğretim sonu olan Mayıs 1910’da İslah-ı Medarisin birinci sınıf öğrencileri mevalid (biyoloji), hendese, hesap, coğrafya-ı tarihi, Farsça ve Edebiyat, derslerinden imtihan olmuştur.⁽³⁾

İslah-ı Medaris’in basına yansıyan bir diğer ilanı 1911 yılına aittir.⁽⁴⁾ Bu ilanda bu sene için kayıt ve

(2) Meşriki İrfan, 22 Teşrinisani 1909.

(3) Meşriki İrfan, 9 Mayıs 1910.

(4) Meşriki İrfan, 4 Ekim 1911.

Hadimli Fahri Efendi

kabul olunacak öğrenci imtihanlarının 15 Ekim’de yapılacağı, arzu edenlerin bu günde Bekir Sami Paşa Medresesi’ne gelerek Islah-ı Medaris muallimlerinden Abdullah Tanrıkulu ve Hadimli Fahri Efendilere isimlerini yazdırmaları ilân edilmiştir. Yapılan imtihanlar neticesinde 35 kadar yeni öğrenci medreseye kabul edilmiştir.⁽⁵⁾

Islah-ı Medaris’in 1913 yılına ait öğrenci kabul imtihanları Ekim ayının ilk haftasında yapılmıştır. Islah-ı Medaris’e kabul edilecek öğrencilerin yaşları 12’den aşağı 15’den yukarı olanlar şartlara uygun olduğu takdirde dersleri dershaneden ve diğerler ise dersanelere dinleyici sıfatıyla imtihanla kabul edilecektir. Ve dinleyiciler her ne zaman müracaat ederlerse imtihanları o zaman yapılacaktır.”⁽⁶⁾

Bu ilanlar hangi yılda hangi derslerin sırasıyla okutulduğuna dair tam bir bilgi vermemektedir. Ancak bu derslerle Konya Islah-ı Medaris Medresesi mevcut medrese müfredatının dışına çıkıyor, din, dil ilimle-

Abdullah Tanrıkulu

riyle müspet ilimlerin birlikte mümkün gören bu yeni tedrisatı uygulamaya koyuyordu.

ISLAH-I MEDARIS’E ELEŞTİRİLER

Medresenin akli ilimlere birlikte diğer ilimlere de müfredatında yer vermesi dönemin bazı müderrisleri tarafından eleştiri konusu olmuştur. Bu eleştirilerden birisi de ‘tarih’ dersi idi. Islah-ı Medarisi Cemiyeti, “tarih dersi” hakkında yapılan eleştirilere şu şekilde cevap vermiştir:

“Beldemizde Islah-ı Medaris İslamiye Cemiyeti muhteremesi delaletiyle (öncülüğünde) geçenlerde küşat edilen (açılan) medresede “tarih dersi” okutulmasında bulunduğundan bazı müderris efendiler tarafından uzun uzadıya kıl-u kale (dedikoduya) baye olduğu ve hatta bir takımları hayalinden tarih okuyanların tekdin edilmek istenildiği mesmuumuz oldu. Bu fikre zahip olmak kadar izansızlık tasavvur edemeyiz. Nam-ı celil-i islamiyeti ta’n eden veya etmek isteyen bu kabil kesianın aramızda ve kisvet-i ilmiye altında hala bulunmasına te-

(5) Meşriki İrfan, 27 Ekim 1911.

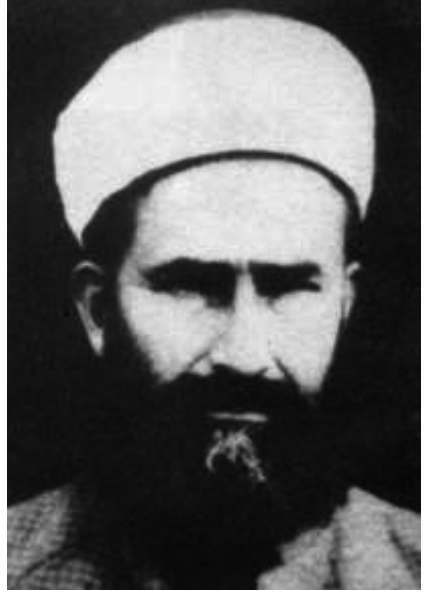
(6) Babalık, 11 Ekim 1913

Hacı Veyis Şükrü Efendi

essüfler ederiz. Kitab-ı celilimizin büyük kısmı bir çok kısas ve vakay-ı salifeyi (geçmiş olayları) sarahaten (açıkça) ihtiva edip dururken, eslaf-ı kiramın tarihe ait kütüphaneler dolusu malumat-ı celiliyesi ibad-ı ihtiramda dolaşırken yine bir takımlarının sarf-ı tevehhüm eseri olması icap eden bazı efkar-ı gayr-i layıkasıyla (yakışksız düşünceleriyle) “tarih” okuyanların hâşâ küfrüne kail olmak istenilmesi hakikaten mucibi hayret ve istağramız olur. Fikirlerini teyid sadedinde bir de fetvay-ı şerif gösterebileceklerini de söyleyebiliyorlarmış. Pekâlâ! Lütfen o fetva-yı şerife var ise bila-vakt (vakit geçirmeden) hemen bir suretini idarehanemize irsal (gönderme) lütfunda bulunsunlar ki bizde cehaletimizi izale edelim. Muhterem sarıklı-ları (ulemayı) bu kadar senelerden beri herkesin ta'nına hedef ettikleri yetmiyormuş gibi hala da o fikre hizmet etmek istediklerinden bu gibi müderris kisvesindeki cühaleya (cahillere) hayretler, teessüfler ederiz. Cenab-ı Hak hab u gaffletten (gaflet uykusundan) ikaz eyleye.”⁽⁷⁾

(7) Meşriki İrfan, 25 Teşrinisani 1909.

Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu

ISLAH-I MEDARİSİN EĞİTİMCİLERİ

Ayrıca bazı kaynaklar Islah'ta derse giren hocaların girdiği dersler hakkında kısa bilgi vermektedirler. Arapça ve kıraat derslerine giren Ali Kudsi Efendi'nin Islah-ı Medaris'te okuttuğu “İlm-i ahlak ve ulumu diniye” ders notları yazma olarak (Konyunoğlu Kütüphanesi) arşivindedir.

Islah-ı Medaris talebesinden Konyalı Fevzi'ye Ait “nahv-i Arabi” dersine ait tuttuğu not defteri Hasan Çopur'dadır.

Ali Ulvi Kurucu, anılarında, Tokat mebusu Mustafa Sabri Efendi'nin, Islah-ı Medarisi ziyaretlerinde imtihan ettikleri öğrencilerinin “hesap, hendese, tarih ve coğrafya” bildiklerinden bahsetmektedir.

İbrahim Hakkı Konyalı, ikinci sınıf öğrencisi iken heyet önünde Arapça ve astronomi derslerinden imtihan vermiştir.⁽⁸⁾

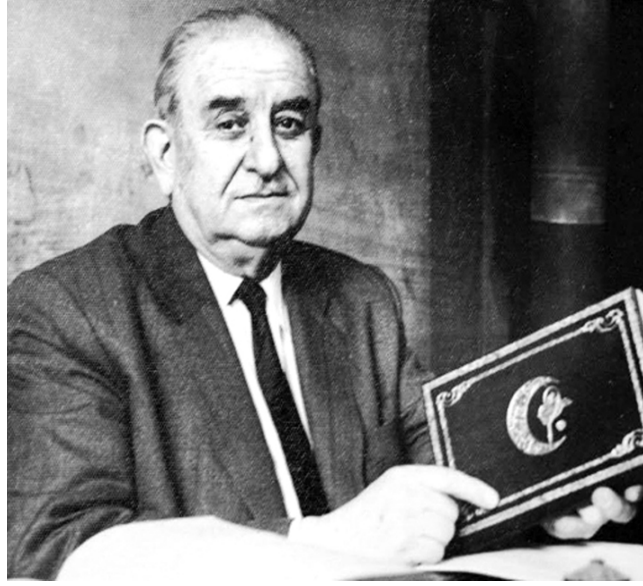
Hacı Veyis Efendi ise kıraat ve tecvid okutmaktaydı.⁽⁹⁾ Hacıveyiszade Mustafa Efendi Islah-ı Medaris

(8) Yeni Asya, 29 Eylül -2 Ekim 1971.

(9) Ali Ulvi Kurucu, Hatıralar, 1/172-173.

İbrahim Hakkı Konyalı

İbrahim Hakkı Konyalı

günlerinde Ziya Efendi'nin kendilerine "usul-ı fıkıh" okuttuğunu ifade etmektedir.⁽¹⁰⁾ Hadimli Fahri Efendi İslah-ı Medaris'te akaid dersine girmiştir.⁽¹¹⁾ Beyşehirli Ömer Lütfi Efendi, Arapça derslerini okutmaktaydı. Astronomi dersinin hocası Şeyhzade Ahmed Ziya Efendiydi.⁽¹²⁾ İslah-ı medarisin Fransızca hocası ise bir Ermeniydi. Bozkırlı Abdullah Tanrıkulu, Ahmet Ziya Efendiden aldığı icazetten sonra İslah-ı Medaris'te akaid hocalığına getirilmişti.

İslah'ta beden eğitimi ve spor dersleri arasında kılıç ve kalkan oyunu da vardı. Cuma günleri Alâeddin Tepesinde medresenin öğrencileri kılıç kalkan oynar, güreşler yapardı.⁽¹³⁾

Medresede yıldızlar ilmi, astronomi dersleri ve bunun araçları vardı. Ali Kuşçu'nun Fatih adına hazırladığı eşsiz bakır gökküresi de medreseydi.

Beyşehirli Ömer Lütfi Efendi

İSLAH-I MEDARİSİN FİZİK VE KİMYA LABORATUVARI

İslah-ı Medaris, özel bir medrese statüsünde olduğu için devlet desteğinden de mahrumdu. Ancak zamanla sınırlı da olsa devletten yardım almıştır. Bunda en önemli etken İslah-ı Medaris'in kurucularından olan Konya milletvekili Zeynelabidin Efendi'dir. 1910'da kapasitesi yetmediği için Bekir Sami Paşa

(10) Ali Ulvi Kurucu Hatıralar, 1/85

(11) Ertuğrul Düzdağ, Ali Ulvi Kurucu Hatıralar, 1/89

(12) Mustafa Özdamar, Hacıveysizade, s. 309-310; Ali Osman Koçkuzu, Paşadaresi, s. 39, 105.

(13) İbrahim Hakkı Konyalı, Konya'da bir İslam Üniversitesi, Yeni Asya Gazetesi 29 Eylül -2 Ekim 1971

medrese binası yıkılmış ve İslah-ı Medaris Medresesi iki katlı olarak bir bina olarak yeniden inşa edilmişti. Hatta bu süreçte maddi bir takım sıkıntılar çıkmış, halkın yardımları yanında binanın inşaatının tamamlanabilmesi için 2 Kasım 1911'de Evkaf Nezaretince 30 bin kuruş yardım yapılmıştı. Sonraki yıllarda medrese, Vilayet hususi bütçesinden hususi mekteplere verilen yardımdan yararlandırılmıştır. Bu kapsamda 1913 yılı bütçesinden medreseye aylık 1.200 kuruş tahsisat ayrılmıştır.

İslah-ı Medariste okutulacak fen dersleri için gerekli fizik ve kimya laboratuvarında kullanılacak malzemeleri de yine devlet tarafından temin edilmiştir. İslah-ı Medaris'in fizik ve kimya laboratuvarı için gerekli eşyaların temini için Zeynelabidin Efendi, Maliye Bakanlığına müracaat ederek yardım talebinde bulunmuştur. Bu hususta Osmanlı Arşivlerinde şu belgelere rastlanmaktadır:

“Daire-i Sadaret Tahrirat Kalemi

22 Cemaziyelahir 1328/ 17 Haziran 1326/1910

Maliye Nezareti Celiliyesine

16 Haziran 1326/29 Haziran 1910 tarihli tezkere-i aliyelerine cevaben İslah-ı Medaris-i İslamiye Cemiyet-i Hayriyesi'nin taht-ı idaresinde (yönetiminde) bulunan Konya'da kâin (bulunan) Sami Bekir Paşa Medresesinde usul-ü cedide (yeni usul) üzerine tedrisat-ı icrası için tesis edilecek hikmet ve kimyahaneye binasına muktezası 150 lira masarifi inşaiyenin Hazine-i Celiliyece mesarifi gayr-ı melhuz tertibinden münasip görülmüş olmakla icra-yı icabına himmet...İşarat-ı aliyeyi müsteşarı mucibince⁽¹⁴⁾

“Maliye Nezareti Memurin ve Muhasebe Nezaret Müdüriyeti Mesarifi Umumiye Kalemi

Huzuru samii sadaret penahiye. Ma'ruzu çâker-i kemineleridir,

İslah-ı Medarisi İslamiye Cemiyeti Hayriyesi'nin taht-ı idaresinde (yönetiminde) bulunan Konya'da kâin (bulunan) Sami Bekir Paşa Medresesi'nde usul-ü cedide (yeni usul) üzerine tedrisat-ı icrası emrinde tesis edilecek hikmet ve kimyahaneye (laboratuvara) muktezi (gerekli) âlât ve edavat Maarif Nezaretince (Milli Eğitim Bakanlığınca) tedarik edilmekte olduğu gibi ebniye-i inşası (binalarının yapımı) için sarf-ı muktezi bulunan 150 liranın da Maliyece tesviyesi Konya Mebusu Zeynelabidin Efendi tarafından talep ve iltimas edilmiş ve böyle bir masrafın Maliye bütçesinde masarifi-ı gayri melhuzdan başka tesviyesine imkan görülememiş olduğundan bu babdaki irade-i aliye fehimanelerinin arz ve istidadına mübaşeret kılınmıştır. Ol babda emru ferman Hazreti veliyyü'l-emrindir. Maliye Nazırı Cavit

21 Cemadiyelahir 1328/16 Haziran 1326/29 Haziran 1910⁽¹⁵⁾

İBRAHİM HAKKI KONYALI'NIN ISLAHA AİT BELGESİ

İbrahim Hakkı Konyalının İslah-ı Medaris'ten 7 Ağustos 1331/20 Ağustos 1915'te aldığı bir tasdikname bu tarihe kadar altı yıl içinde medresede okutulan derslerden hangilerinden yılsonu imtihanlara girdiğini göstermesi açısından birinci elden bilgi vermesi yönüyle oldukça önemlidir:

“Konya'da kâin Sami Bekir Paşa Medresesi dâhilinde müessis yedi senelik idadi ve altı senelik medrese tahsilini muhtevi İslah-ı Medaris talebesinden olup balada fotoğrafı ilsak edilen 1312/1896 tevellütlü (doğumlu) ve Konyalı Mustafa Efendi oğlu İbrahim Hakkı (Konya-

(14) Osmanlı Arşivi BEO 3774/282950-1.

(15) Osmanlı Arşivi BEO, 3774/282950-2.

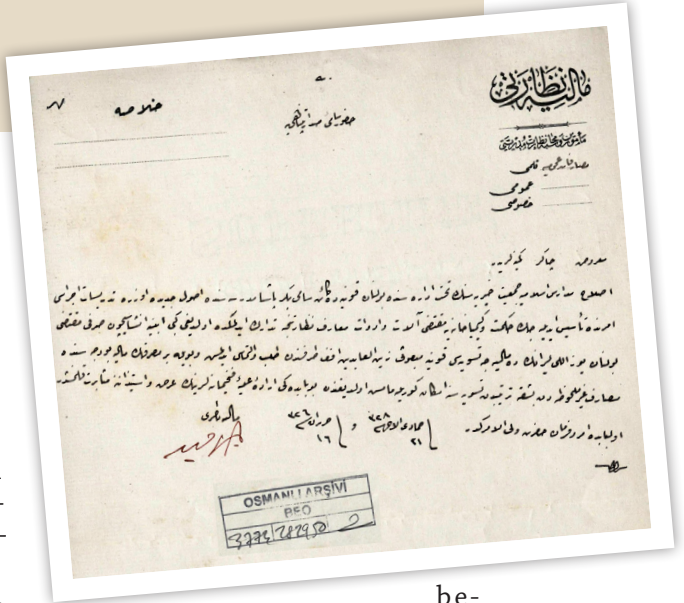
lı) Efendi her sene icra edilmiş imtihan-ı umumilere dâhil olarak baladaki numaraları iktisap etmiş ve umum numaraların vasatına (ortalamasına) nazaran muma ileyhin derece-i tahsili ve mektepte bulunduğu müddetçe hüsn-ü ahlak ve hareketi aliyülâla (pekiyi) derecede olduğu görülmüş olmakla talebine mebni kuyudatı (kayıtları) lede'l-müracat iş bu vesika bit-tanzim ita kılınmıştır (verilmiştir):

1. sene: sarf-ı Arabi, sarf-ı Osmani, lügat, mükâleme-i Arabiye, ulum-u diniye, talim-i Kur'an, hüsn-ü hat, kıraat-i Türkî

2. sene: sarf ve nahv-i Arabi, nahv-i Osmani, ulum-u diniye, lügat, mükâleme, talim-i Kur'an, hüsn-ü hat, tarih-i İslam, kıraat-i Arabi

3. sene: nahv-i Arabi, kitabet-i Osmani, mükâleme, fıkıh, akaid, tarih-i İslam, hesap, coğrafya, malumat-ı medeniye

4. sene: nahv-i Arabi, fıkıh, akaid, mükâleme, hesap, coğrafya, kitabet-i Osmani, tarih-i İslam, ilm-i

be-yan, vaz'îye, malumat-ı medeniye

5. sene: nahv-i Arabi, mantık, feraiz, kelam, cebir, coğrafya, edebiyatı Arabi, hikmeti tabiye, lisan, edebiyat-ı Osmani, tarihi umumi, malumatı kanuniye, ilm-i aruz

6. sene: Usul-ü fıkıh, hadis, fıkıh, tefsir, kelam, edebiyat-ı Arabi, ilm-i bedi, lisan, Kimya, hendese, edebiyat-ı Osmani, kozmografya, heyet-i atika, usul-ü tefsir.”⁽¹⁶⁾

(16) İbrahim Hakkı Konyalı Vakıf Kütüphanesi ve Arşivi No:625.

Kamil
UĞURLU

MERHUMU NASIL BİLİRDİNİZ? -2-

ARKADAŞ VEYA KÂZİM EFENDİ

Onu tanıdığımda ayağının biri yoktu. Onun yerine bir protez takmıştı. Hali-tavrı o kadar tabiiydi ki, o protez ona latifeler yapması için bir vasıtaydı. Yeşil gözleri gülüyordu. Daima gülüyordu. Saçları pek az kalmış başında, Osmanlı tipi kesilmiş bıyıkları onun bir “geçmiş zaman beyefendisi” olduğunu gösteriyordu.

Rahmetli Kâzım Öztuna muhasebeciydi. Konya'nın en eski sır kâtiplerindendi. Birkaç kişiyle birlikte çalışmıştı. Meselâ Mehmet Emiroğlu. Onun elli yıllık can dostu olmuştu. Şimdilerde alelade bir sıfat olarak kullanılan “arkadaş” kelimesi onların dilinde aziz bir lâftı. “Kardeşten Öte” manâsındaydı. Bu elli yıl içinde incitmemişlerdi ve incinmemişlerdi. Bu ne kadar önemlidir. Bütün hikmetini kaybetmiş bugünün insanı için ne kadar önemlidir.

Şikâyeti bilmezdi. Hiç bilmezdi. Olan ve olmayan herşey O'ndandı. O halde şikâyete yer yoktu. Hâşâ. Şükür ve tevekkül insanlık vasfıydı. O hep şükretti.

Bir gün bir basit kaza geçirdi. Yanlış tedavi uyguladılar. Bir bacağına diz kapağından kesip aldılar. Yakınları perişan oldu. Ama o olmadı. Aksine şükretti. Osmanlı tarzı kesilmiş bıyıklarının altında dudakları hep kıpır-kıpırdı. Devamlı dua durumundaydı. Ve devamlı şükür durumundaydı. Devamlı “hamd” durumundaydı. Hanımına hitabederken bile “Hamdederdi.” Çünkü adı Hamide'ydı.

Sonra beğenmediler. Tekrar ameliyata alıp biraz daha kestiler.

Onun sabrını denediler. O sabretti. O, sabır imtihanını kazanmak için, Eyüp peygamberden sonra sabrı insanlara, yani sabırsızlara göstermek için yollanmıştı. Sabrediyordu. Sabrettikçe derdi artıyordu. Rektum kanserisin dediler. Güldü. Onun için süpriz yoktu. Bu ilâhi plânlamanın bir başka merhalesiydi. Bir Horasan yiğidi gibi, bir sabır ve meşakkat heykeli gibi, devr-i saadetten kalma bir meşakkat eri gibi karşıladı. Hep tebessüm etti.

Artık konuşamıyordu. Topaklanmış, küçük bir top şeklini almış dili ağzının içinde “Allah” diyerek dört dönüyordu. Hayır, acıdan ve şikâyetten değil. Sevgilisine kavuşmak için acele eden, sabırsızlanan bir delikanlıydı şimdi. Mesuttu.

-Nasılsın?

Diye sorulduğunda,

-Hamdolsun..

Diyordu.

-Nasılsın arkadaş? Diye sorulduğunda,

-Takdiri bekliyorum.

Diyordu.

***

Kâzım ağabey göçtü. Aslına döndü.

Hız. Pir zamanında, Hız. Pir'e yakın bir derviş, göçecek olmuş. Etrafında feryat-figan eden ham ervah, “acep ömrünü birkaç saat daha uzatabilir miyiz” telâşesi içindeyken, hazret, başucunda duran şeyhine, Hız. Pir'e dert yanmış:

-Sevgilim karşımda, ben menzile girmişim, benim bu hârîka vuslatımı, gerdeğimi geciktirmeye kasıtlarını var bunların' diyerek.